

prav njegove lastne besede, ki tako le pripovedujejo: „Moji starši so me zgodaj navadili tega, da nisem nikoli poprej iz hiše šel, da bi se ne bil pokropil z blagoslovljeno vodo. Storil sem to v svoji mladosti iz navade, ker se ne spomnim, da bi bil zraven si kaj mislil. V poznejših letih, ko se pamet zbudi in ko sem bil podučen, sem si večkrat pri besedah: V imenu Boga očeta i. t. d. tudi mislil: Vse mojemu Bogu na čast; ali pa sim v nebesa pogledal, ter prosil: O Bog! blagoslovi me danes v imenu očeta i. t. d. Odrastel sem, prišel sem med druge ljudi, sem postal vojak; neumne leta, v katerih lahkomi-selnost človeka rada posede, so se tudi pri meni prikazale. V tovaršii drugih sem delal kot oni, pozabil sim svoje navade. Ko sim poslednjič moško starost dosegel, in ko me je resno-bno življenje iz npravnega oslavljenja prebudilo, se stara navada zopet v meni zbudi, in zdaj, ko sem visoko dobo moške starosti dočakal, ne zapustim nikdar svoje hiše, ali ne grem na delo, ali na popotvanje, ali če se k molitvi podam, da bi se ne poškopil. Prav velikokrat, če ravno ne vselej, se mi vprašanje vsili: Kam pa greš? ter si mislim: Gospod, blagoslovi me, blagoslovi tudi to, kar sim pričel! Ta navada se mi je tako vkoreninila, se je tako prijela mojega telesnega življenja, da je ne morem drugače opustiti, kakor če se nalašč namenim, in še celó silo bi si moral delati in samega sebe prašati: No zakaj pa zdaj hočeš to opustiti? In kako bi zamogel to? Po ti navadi ostanem vedno v zvezi z Bogom; letá me varuje in brani v veliko nevarnostih pred hudem in me priganja k dobremu. Zdaj še le zapopadem, kar so moj oče mislili, kadar so rekli: „Otroci, imejte Boga vedno pred očmi!“ — In pravi na dalje mož — ko se mu je solza v očeh vtrenila, „hvaležno se pri tem spomnim svojih preljubih staršev“.

(Konec prih.)

Iz zgodovine kerščanske ljudske šole.

(Dalje.)

Cerkve, samostani in šole odgojišča za ljudstvo, so razrušene; kar pa vojska ne končá, pograbili so pa deželski knezi, ki niso bili nikoli nasiteni cerkvenega premoženja. Duhovne društva, ki so se dosihmal trudile v odgojenje ljudstva, so

pregnane; namesto njih pa ne postavijo mož, ki bi učili po zapuščenih učilnicah. *)

Ljudstvo je bilo končano po kervavih bojiščih, ali pa se je v strašni bratovski vojski čedalje bolj pogrezvalo v nevednost in sirovost. Zatoraj se lahko vé, zakaj so ta čas, kakor p. v Rostoku iz štirih farnih šol eno, v Štralsundu pa iz treh eno napravili, in zakaj so na Vitemberskem, kjer so bili novi izveličarji sveta doma — vse nemške šole po manjših mestih odpravili. Ni bilo ne ljudi, da bi bili za šolo kaj dali, pa tudi ne takih, ki bi bili podučevali, ali pa se učili. Naj pa nikdor ne misli, da to je bilo le od začetka, da se bo pa protestantizem v prihodnjem slavnije obnašal. Načelo nove vere je bilo, da se je zoper postavilo slehernemu podučanju, ker je učilo, da je človeška pamet in svobodna volja popolnoma spridena. Saj je Luter naravnost imenoval vse človeške učenosti znajdbo hudičevo. Doslednje temu ostati je moral veren protestantizem brez učenosti, in protestantiška učenost v prihodnje ni mogla drugačna biti kakor nekerščanska.

Ni tedaj drugega ostalo, da so začeli prenarejati zato opravičeni z zaupanjem na božjo pomoč. Kako se je to za leta 1545. po tridentinskem zboru zgodilo, in kako se je nova doba začela, povedala nam bo zgodba dalje.

Od tega pa prihodnje leto, če bo božja volja.

Kratek obris godbine povestnice.

(Dalje.)

Nadaljuje A. Praprotnik.

Sloveči skladatelji konec 18. stoletja so še bili: Peter v. Winter, roj. l. 1754. v Mannheim-u, † 18. okt. l. 1825. v Monakovem, kjer je bil dvorni glasovodja; Paër, Cherubini, Mehul, Himmel, Weigl, Spontini, Boieldieu, Rossini, Spohr, Beethoven, C. M. v. Weber, Auber, Bellini, Marschner, Meyerbeer, Herold, Donizetti, Halevy, Kreutzer, Nicolosi, Adam, Lortzing, Flotow, Richard Wagner in Verdi.

*) Na Angleškem je bilo leta 1536. razdanih 540 samostanskih hiš, in brez števila revnega ljudstva duševno in npravno zanemarjenega. Kakor tukaj, tako se je zgodilo povsod, kjer je obveljal protestantizem. Veliko let pozneje so še le začeli iz cerkvenega premoženja šole staviti.